

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ ԿԵՆՏՐԱԼ ԿՈՄԻՏԵ

ԽՈՒՐՄԱՅԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՑՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

**ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ՅԵՎ ԿՈՒՏՆՏԵՍԱՅԻՆ
ՊԱՏԻ ԹԵՐԹԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ՝ ԴԱՍԱԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՍՈՒՄԱՆՈՒՄՆԵՐ**

ԿԱԶՄԵՑ Բ. ԼԵՅՐԶՈՆ

**ԿՈՒՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՅԵՎ ԲՈՒԴԱԴԱՅԻՆ ՊԱՏԻ ԹԵՐԹԵՐԻ
ԽՈՐԱԳՈՐԾԵՐԻ**

ՀԵՌԱԿԱ ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐ

Հ Կ (Բ) Կ Կ Կ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

«ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅՈՍՏԱՆ»

ՅԵՐԵՎԱՆ 1937

07
— 33

14791

23 JUN 2009

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿ «ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆԲԸ ՅԵՎ ԿՈՆՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՊԱՏԻ
ԹԵՐԹԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ» ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅԱՆ
ԱՌԹԻՎ

Դասախոսությունը մանրամասն պատմում է, թե Պաշ-Ավիաքիմը կազմակերպությունն ինչպես գիտի աշխատի գյուղում: Նա գրված է շատ պարզ, և հասկանալի կլինի յուրաքանչյուր հեռակայողի համար: Դրա համար ել կոնսուլտացիայի ժամանակ կարիք չկա կրկնելու դասախոսության ամբողջ նյութը, կամ հատկապես ստուգելու, թե հեռակայողներն ինչպես են ջուրացրել յուրաքանչյուր բաժինը: Ավելի կարևոր է կոնսուլտացիան այնպես կազմակերպել, վոր պատի թերթերի խմբագիրները հասկանան իրենց գիրք պաշտպանության աշխատանքում և չեն մոտակա մի քանի ամիսների իրենց աշխատանքի պլանը:

Ամենահարմարն է զրուցն սկսել հենց իրենց հեռակայողների փորձի քննությունից: Պարզել, թե պատի թերթը վորքան հաճախ են գրում պաշտպանության թեմաների մասին և հատկապես ինչի մասին են գրում (մասնավորապես պետք է ստուգել թե պատի թերթերն ինչպես են լուսաբանել Կարմիր բանակի գործակալը):

Այս բաժնի մասին ղեկավարի յեզրափակիչ խոսքը խիստ պատասխանատու յեւ

Այնպես պիտի անել վոր խմբագիրները համար միանգամայն պարզ լինի, վոր պատգամաւորքան բեմաներով ամենաօճեա ե գրադվել ամեն ուր յեզ վոյ միայն օգնականաւորքուններ յեզ հասուի կամպանիւններ ժամանակ: Կո՛ստ լտանտը հեռակայողներին ախտի բացատրի այն միջազգային բարդ իրադրությունները, վորոնք յուրաքանչյուր խորհրդային հայրենասերից պահանջում են շարունակ հոկ անել սոցիալիստական հայրենիքի պաշտպանության մասին: Կո՛ստ լտանտը պետք է նշի, վոր պատի թերթի ամբողջ աշխատանքն ուղղված պիտի լինի կոլտնտեսականների մեջ խորհրդային հայրենասիրության պաշտպանութեան ամալացնելու ե սովորաւ գելու ուղղությամբ:

Հեռակայողներին կարելի յե սալ մի քանի գործնական խօսիւրդ: Թող պատի թերթի խմբակիւնները մշտական նամակագրություն ստեղծեն Կարմիր բանակում յեզած կոլտնտեսականների հետ: Կարմիր բանակայիններից ստացված ե ապա պատի թերթում տեղաւորված նամակները զաստիարակական խօսք գեր կխաղան: Նրանք կուժեղացնեն կոլտնտեսականների սիրը գեպի Կարմիր բանակը: Կմեծացնեն նրանց հետաքրքրությունը գեպի ազգական ուսուցումը

Պատի թերթում կարելի յե նաև առանձին կըտորներ տեղաւորել այն նամակներից, վոր կարմիր բանակայինները գրում են իրենց ծնողներին ու ազգականներին:

Ապա, պատի թերթը պետք է պարբերաբար տպագրի նախադիւնակողիկների նամակները, փոփոխիկների հավաքի գնացած կամ այնտեղից վերադարձած կոլտնտեսականների նամակներ:

Յերբեմն յերբեմն կարելի յե տեղաւորել նաև քաղաքայական կոմիւնիտն մասնակց ծ նախկին պարտիզանների ու կարմիր բանակայինների հիշողութեան ներքո:

Քաղաքացական կոմիւնիտնից վերցրած հետաքրքրի պատմագրքները ես յորտասարդության վրա զաստիարակական ազդեցություն կունենան:

Մի խոսքով, պատի թերթը պետք է ձգտի նրան, վոր բազմապիսի կենդանի նյութերի հրապարակումով ամենադուրեմն բաժնեւորի կոլտնտեսականներին հետաքրքրութեամբ, գեպի պաշտպանության աշխատանքի հարցերը:

Տպագրի թերթերում հաճախ կարելի յե հանդիպել այնպիսի տեղեկությունների, թե ինչչիս սահմանային շրջ ներքի կոլտնտեսականները հերոսական պայքար են մղում խորհրդային սահմանները խաղաղողների, լրտեսների ե դիվերսիոնների դեմ, թե ինչպես են ոգնում կարմիր բանակայիններին ուղղական ուսուցման ժամանակ ու ալլո: Այս փաստերի մասին ես պետք է գրիլ պատի թերթերում: Այնուհետեւ հարկավոր ե հեռակայողներին խորհուրդ տալ, վոր պատի թերթում տպագրեն կենդանական թերթերում ու ժուռնալներում տպագրվող կարմիր բանակային յերգերը:

Յիւլ լերջապետ տաղմական գրքերի, քաղաքացիական կոմիտեի մասին յեղած պատմութեաների, վիպերի մասին գրախոսականները (կամ ողակի տեղեկութիւնները նրանց մասին), կինոնկարներէ մասին գրախոսականները (կամ ամփոփ լամպէնայի նկարը զիտաց մարդկանց կարծիքները)—այս ամենը ևս, վերապէս պաշտպանութեան պրոպագանդի ձևեր, պէտք և տեղ գտնեն պատի թիւքերում: Ուրեք պատի թիւքի համար հիանալի նյութ կ'աւելի յե պատրաստել, յորը կ'ընտելանան կարծիքները «Զատ պան», «Մենք կրտստագից ենք» և նման կինոնկարներ:

Կոնսուլտանտը շարունակ պիտի և բնագծի, վոր պատի թերթերը պատշաճաբար ամսական պէտք և կ'աւելան ռիտմիկութեամբ: Հենց այստեղ եւ վորպէս գործի սկիզբ պիտի և մի քանի կոնկրետ խնդիրներ և հեռակայողներին խորհուրդ տալ, վոր այն մտցնեն իրենց պատի թերթի պլանի մէջ, այն հաշիւով, վոր հետո, հետագա կոնսուլտացիաների ժամանակ ստուգվի, թե հեռակայողներն ինչպէս են կատարել այդ աշխատանքը:

Կոնսուլտացիայի շնորհիւ մասը պիտի և նվիրված լինի պաշտպանութեան աշխատանքի այն կոնկրետ խնդիրներին վորոնց կատարման համար կոչված են պայքարել և պատի թերթերը: Հեռակայողներին պիտի և ներշնչել, վոր այդպիսի գործերի բացակայութիւնը ալժեռ գրկում և այն մեծ ու խիստ կարևոր գաղափարական դաստիարակչան աշխատանքը,

վորի մասին խոսվեց կոնսուլտացիայի առաջին մասում: Թերթը կազմակերպիչ և և նրա կողմը միշտ եւ պետք և ամրապնդվեն կոնկրետ կազմակերպչական աշխատանքով:

Թե հատկապէս ինչ պիտի անեն Պաշտպանութիւնը կազմակերպութիւնները, դրա մասին դասախոսութեան մէջ ասված և մանամանա Կոնսուլտացիայի ժամանակ հեռակայողներին պետք և նախազգուշացնել, վոր նրանք միաբանից չձեռարկեն բոլոր խնդիրներին—և՛ քիմիական ջոհատ կազմակերպչութեւն, և՛ պաշտպանութեան տան հիմնելուն, և բոլոր խնդիրները կազմակերպչութեւն: Հարկավոր և գործնական մի վորեն խնդրեց, սակայն գործը համառորեն մինչև վերջ տանել:

Թե ինչից պիտի սկսել, թե պատի թերթը հատկապէս ինչի համար պիտի պայքարի, այդ ցույց կը տան տվյալ կոնսուլտացիան կ'ենկրետ պայմանները: Հեռակայողը դրա մասին պետք և զրուցի կոնկրետ մակերպչի հետ, ակտիվի հետ, յերիտասարդութեան, պահեստի հրամանատարների, նախկին կարմիր բանակայիններին հետ: Ինքը, կոնսուլտանտը մի ընդհանուր, միասնական պլան չպիտի և փաթաթի հեռակայողներին վորին կոնսուլտացիայի ժամանակ ավելի կարևոր և հեռակայողներին սովորեցնել, թե թերթն ինչպէս պիտի կամ պահեստ մղի այս կամ այն ձեռնարկութեան հասար:

Պատի թերթը Պաշտպանութիւնը աշխատանքի կազմակերպիչը պիտի լինի: Սակայն թերթն ունի իր

առանձնահատուկ, ցուրահատուկ մեթոդները և յերբեք
չպետք և փոխարինի մյուս կազմակերպություններին:
Ի հարկե, միանգամայն հնարավոր ե, վոր պատի
թերթի խմբագիրը միաժամանակ Պաշ-Ավիաքիմի վա-
րեն խմբակի ղեկավարը լինի: Սակայն այդպիսի
դուգադիպություններ կարող են և չլինել, իսկ խմբ-
ագրի դերը դրանից անհերքելի է համարում: Պատի
թերթն իր կարևոր խորհրդներն ունի—այս կամ այն
ձևերով ման շուրջը հասարակական կարծիք ստեղծել
կոլտնտեսականների մեջ ժամանակին հարց դնել զը-
քա մասին, բացատրել նրա նշանակությունը և այն-
պես անել, վոր նա մինչև վերջ հասցվի: Ամեն ոք լու-
սարանել Պաշ-Ավիաքիմի աշխատանքը, քննադա-
տությամբ ուղղել նրա թերությունները—անո թե
ինչ պետք և սովորեցնել հեռակայողներին:

Հասկանալի է, վոր պիտի սովորեցնել վոչ թե
պատրաստի գեղատեսերով, այլ այնպիսի մի վորեն
գրական փորձի վերլուծմամբ, վոր կատարել և պատի
թերթը կամ տպագիր թերթը:

Ահա, որինակ. «Ստախանովեց» թերթի խմբա-
գիրը գիտեր, վոր կոմիտիական Սիդորինը հե-
տադրորդում և ուղղական հարցերով: Նա զրույց
ունեցավ նրա հետ և ոգնեց, վոր մի նամակ գրի
պատի թերթին: Այդ նամակում խիստ քննադատվում
էր այն, վոր կոլտնտեսության մեջ Պաշ-Ավիաքիմի
աշխատանքն անուշադրության և մատնված: Ընկ. Սի-
դորինն առաջարկում էր, վորպես սկիզբ, հրաձգային
խմբակ կազմակերպել: Թող վարչությունը դրա հա-

մար միջոցներ տրամադրի, իսկ կոմիտիական կազ-
մակերպությունը գրադվի հրաձգարանի կ սուղցմամբ:
Ընկ. Սիդորինն իր նամակը վերջացնում էր մի կոչով՝
պահեստի հրամանատար կոլտնտեսության հայկապար
Աֆրեկանովին—իր վրա վերցնել խմբակի ղեկավա-
րությունը:

Խմբագրությունը տեղավորեց այդ նամակը և
ընթերցողներին առաջ օրկեց իրենց կարծիքը հայտ-
նել ընկ. Սիդորինի հարուցած հարցի մասին: Խմբա-
գրական կոլեգիայի անդամներից մեկը յեղավ մի քանի
կոմիտիականների մոտ, խոսեց կոմիտիական կազ-
մակերպության քարտուղարի հետ:

Նրանք սիրով անձամբ գրվեցին հրաձգային
խմբակին և պարտավորություն վերցրին գրադվել
հրաձգարանի կազմակերպման գործով: Դրա մասին
նրանք փոքրիկ թղթակցություններ գրեցին պատի
թերթին: Հայվետար Աֆրեկանովը համաձայնեց խմբա-
կը ղեկավարել և նա ևս, խմբագրի խնդրանքով դրա
մասին գրեց պատի թերթում և միաժամանակ հայտնեց,
թե վորը պիտի լինի խմբակի պարապմունքների ծրա-
գիրը: Ծերունի վորսկան Սիմեոնովը շատ լավ հրա-
ձիգ է: Նա իր թղթակցության մեջ խիստ գրգռեց
յերիտասարդությունը, զրհուով, թե՛ «դուք ինձ չեք հաս-
նի, ձեզ մրցման եմ կ'անշում»:

Այնքան շատ նյութ հավաքվեց, վոր խմբագրու-
կան կոլեգիան վորոշեց հատուկ արտակարգ համար
լույս ընծայել: Մի փոքրիկ առաջնորդողից հետո, վորք
մեջ խոսվում էր, թե ինչ խոշոր նշանակություն ունի

ընկ. Սիդորինի առաջարկութեանը, տեղավորված ելին բոլոր հավաքած թղթակցութեաները:

Առաջին իսկ հերթական նիստում կոլտնտեսութեան վարչութիւնը քննութեան առաջ պատի թերթի համարը և փող բաց թողեց հրացաններ գնելու համար: Պատի թերթին իր հաշորդ համարում տեղավորեց վաճառութեան այդ վորուումը և հալորդեց, թե ով է գնալու հրացաններ գնելու և պատմեց, թե ով է գնում հրաձգարանը կահավորելու:

Թերթը գործը մինչև վերջ հասցրեց. հրաձգային խմբակն սկսեց աշխատել: Դրանից հետո եւ թերթը ջարտունակեց ուշագլի հետեւ խմբակի աշխատանքին, զարբերաբար հաղորդում էր նրա աշխատանքի մասին, առանձին հրաձիգների հաշիւութեան մասին, քննադատում եր անկարգապահներին և այլն: Իսկ հետո, շուտով նույն թերթի նախաձեռնութեամբ հրաձգային մրցութեան տեղի ունեցավ հարկան կոլտնտէսութեան հետ:

Այս ալ, կամ սրա նման որինակի հիման վրա կոնսուլտանտը հեռակայողներին պետք է ցույց տա, թե թերթին ինչպիսի պիտի բացատրի պաշտպանութեան աշխատանքի կարևորութեանը, ինչպես պիտի հասարակական կարծիք ստեղծի ինչպես պիտի սկսած գործը մինչև վերջ հասցնի:

Երբեք եմք տալիս կոնսուլտացիային հրավիրել նաև Պաշտպանութեան շրջանային կազմակերպութեան ներկայացուցիչին: Թող նա հեռակայողներին պատմի շրջանի կոլտնտեսութեան ներքին կատարվող աշխատանքի մասին և ոգնի նրանց ապագա աշխատանքի պլանը:

Երբեք եմք տալիս կոնսուլտացիային հրավիրել նաև Պաշտպանութեան շրջանային կազմակերպութեան ներքին կատարվող աշխատանքի պլանը:

Երբեք եմք տալիս կոնսուլտացիային հրավիրել նաև Պաշտպանութեան շրջանային կազմակերպութեան ներքին կատարվող աշխատանքի պլանը:

Այս կոնսուլտացիայի յերկրորդ մասը խորհուրդ ենք տալիս հեռակայողին այն համարի պլանը մշակելուն, վեր պիտի նվիրվի Կարմիր բանակի տառնիքը տարեկարձին (փետրվարի 23). Դրա մասին առաջուց պետք է նախազգուշացնել հեռակայողներին, վորպեսզի կոնսուլտացիայի դան պլանի նախաձեռնող նախորդ մտածված թեմաներով:

Հորի յանական պատի թերթերի ուրվագծերը կոնսուլտանտին պարզ կլինեն այն ժամանակ, յերբ կծանոթանա, թե հեռակայողներն ինչ են գրում պաշտ-

պանութեան հարցերի մասին: Առաջին կոնսուլօրատոր-
յում պետք է պատմել նաև այն մի քանի թիւերի
տես: Երբ որինակը, վորոնք ամբողջ տարվա ընթացքում
վոչինչ չեն դրում Պաշ-Արիաքիմի աշխատանքի մասին,
Կարմիր բանակի մասին, բայց փետրվարի 23-ին
հանդիսավոր համար են լույս ընծայում:

Հեռակայողներին պետք է հասկացնել, վոր
այդպիսի համարի նյութն անխուսափելիորեն շատ
ընդհանուր կլինի, հետևապես քիչ ոգուտ կտա: Ուրիշ
քան է, յեթե հորեկանական համարը շատ կարճ գրի
յերկրի պաշտպանութեան ընդհանուր խնդիրների և
ուսնեցած նվաճումների մասին, իսկ գլխավոր ուշա-
քութեանը կենտրոնացնի նրավրա, թե ինչ է արված
իրենց կոլտնտեսութեանում, ինչ հաջողութեաններով
կարող են կոլտնտեսականները դիմավորել Կարմիր բա-
նակի տրվան: Պատի թերթը փետրվարի 23-ին
պետք է ի մի ամփոփեն Պաշ-Արիաքիմի խմբակների
աշխատանքը, ցույց տան, թե կոլտնտեսականները
վորքան են պատրաստ իրենց հայրենիքը պաշտպա-
նելու: Այդ նույն համարում պետք է նշել և այն ինչ
դեռ չի արված, բայց անպայման պետք է կազմի
յեկող տարվա աշխատանքի պլանի հիմքը:

Հեռակայողներին հետ միասին նշելով պլանի թե-
մաները՝ կոնսուլտանտը պետք է հատկապես կանգ
տանի այն խնդրի վրա, թե ինչ նշանառւթուն ունի
ինքրամայան պատի թերթում, պաշտպանութեան
հարցերի մասին: Պաշ-Արիաքիմի խմբակների աշխա-
տանքը, խմբակի առանձին անդամների նվաճումները,

ապագա-ուսուցման պիտույքները (ինչ է նոր ստացված,
ինչ է գնվելու), արձակուրդ յեկած հրամատարները և
կարմիր բանակայինների հետ ունեցած դրույցներն ու
այս ամենը և պաշտպանութեան թեմաների մասին
ուրիշ շատ նյութեր պետք է արտագուշակապի թեր-
թում և այն էլ յոչ թե յերբեմն-յերբեմն, այլ մշտա-
պես, կանոնավոր կերպով:

Պատկերաթի տպարան, Ռեբեկան

Գլխավոր լրագրի № 2239, պատվեր 7, տրամ 100

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0139199

24

14791

07
L-33